

Éves beszámoló 2021

Német Nemzetiségi Önkormányzat – HIDEGKÚT

Az év első hónapjai csendesesen teltek, a vírushelyzet miatt testületi üléseket sem tarthattunk, de a háttérben elnöki határozatok meghozásával folyamatos ötletelés és munka zajlott, melyek a soron következő feladatainkat is körvonalazták. A pandémia miatt sajnos több olyan év eleji helyi rendezvény is elmaradt, melyeket eddig minden évben támogattunk – ilyen az idősek farsangja, melyre mindig ajándécsomagokkal készülünk, valamint a gyermekek farsangja, melyet szükség szerint anyagilag és aktív részvétellel egyaránt támogatunk. Bízunk benne, hogy 2022-ben ezeket a támogatásainkat ismét felajánlhatjuk.

Tavasszal előrevetítettük a nyári teendőinket, valamint a húsvéti ünnepkörhöz kapcsolódva a Szűz Mária bemutatása templomba virágokat vásároltunk, ezen felül a takarításban és a díszítésben is közreműködtünk. Az év során több alkalommal is az általunk vásárolt virágokkal került feldíszítésre a falu temploma, mint például Mindenszentek alkalmára, továbbá a templom búcsúnapjára. Szintén Mindenszentekhez kapcsolódva az elődeink által állított, az általunk felújított német feliratos keresztelnél, valamint a Kitelepítési Emlékműnél elhelyeztük az emlékezés koszorúit és mécseseket gyűjtöttünk. Fontosnak tartjuk a hitéleti hagyományok ápolását, hogy a sváb őseink által épített templom és tartozékai az utódok számára fennmaradjon, ezért is igyekszünk a Szűz Mária bemutatása templom elavult, megrongálódott eszközeit folyamatosan pótolni, újakra cserélni. Idén egy új tömjéntartót vásároltunk a templom számára.

A nyár szerencsére a korlátozások feloldását hozta, így több olyan rendezvény is megvalósulhatott, melyeket támogathattunk. Többek között a Padányi Katolikus Iskola Tótvázsonyi Tagiskolájának két hidegkúti tanulóját támogattuk azzal, hogy a Városlődön 2021 júliusában megrendezésre kerülő XXXII. Veszprém Megyei Német Nemzetiségi Nyelvápoló és Hagyományörző táborban való részvételük költségét fedeztük. A tábor célja: a német nyelv ápolása, a német nemzeti kisebbség hagyományainak megismertetése, hozzájárulás a magyarországi német nemzetiségi értelmiség felneveléséhez. Szintén az iskolához kapcsolódó támogatásunk volt a „Te Jövődért Alapítvány” számára nyújtott anyagi támogatásunk, akik a rendelkezésükre bocsájtott összegből 2 db német szótárt vásároltak, melyeket jutalomkönyvként a legjobb németes tanulók kaptak a tanév végén.

Az iskola mellett nagyon fontosnak tartjuk az óvoda mint a nemzetiségi nevelés egyik első és igazán fontos színterének támogatását is. Idén a Hajnal Óvoda és Bölcsőde részére ismét egy nagyobb összegű támogatást nyújtottunk. A támogatás célja az intézményi arculat kialakításához történő hozzájárulás, tárgyi eszközökkel a nemzetiségi életmód, a hagyományok szemléltetése, a német nemzetiségi kultúra és tradíciók megismertetése már egészen kisgyermekkorától. Az óvoda jelentős bővítésen és átalakításon esett át az elmúlt egy évben, új épületrészekkel, megújult helyiségekkel és számos új felszereléssel gazdagodott. A júniusban megtartott hivatalos átadó ünnepségen mi is részt vettünk, személyesen is láthattuk, hogy az elmúlt évek támogatásai jó helyre kerültek.

A tanulás nálunk sem maradt el. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata a Magyarországi Német Pedagógiai és Módszertani Központ (UMZ) közreműködésével, valamint a Német Szövetségi Köztársaság Belügyminisztériuma (BMI) támogatásával online német nyelvtanfolyamot és kommunikációs képzést hirdetett tavasz végére. A kurzus célja a szövegértési, nyelvhasználati és kommunikációs kompetenciák fejlesztése volt. A tanfolyam végén képviselőtársunk egy 15 perces német nyelvű prezentáció keretében Hidegkút német nemzetiségi örökségét mutatta be. A kurzus által megszerzett tudását a jövőbeli rendezvényeink szervezésében, lebonyolításában tudjuk hasznosítani.

Az idei nyáron megrendezésre kerülhetett a falunap Hidegkúton. A rendhagyó módon, augusztus elején megtartott rendezvény nemzetiségi programjaként egyrészt a kézműves foglalkozást támogattuk, melynek keretében tradíciókhoz kötődő alkotások is készültek (mint pl. gyöngyözés, csuhéfigura készítése), másrészt a kulturális műsor részeként meghívtuk a városlődi Pergő Rozmaring Német Nemzetiségi Tánccsoportot, akik díjnyertes sváb táncaikkal ismét nagy sikert arattak a hidegkúti közönség körében.

Ápolva a környékbeli nemzetiségi kapcsolatainkat, nyáron a lókúti falunapra is ellátogattunk.

Az őszi szerencsére sok feladatot és programot tartogattott:

Szeptember elején felkerestük a Vászolyon megrendezett „Mi svábok mindig jó magyarok voltunk” című kiállítást. A kiállítás bemutatta mivel gazdagították Magyarországot a 18. század folyamán bevándorolt svábok, ugyanakkor azt is, mi mindenben alkalmazkodtak az új hazához. A tárlatot klasszikus népművészeti témák köré szervezték: betelepítés, építészet, hitélet, szokások, viseletek, étkezési kultúra, háború utáni elűzetés. A tárlaton szereplő sok különleges tárgy – például különféle viseletek, abroszok, marhalevel-iktató, cselédkönyv, festett ágy, gyermekméretű harmónika – Barnagról, Hidegkútról, Vöröstóról, valamint Herendről került a kiállításra.

A 2021-es évünk fő rendezvénye a szeptember 18-án megtartott nemzetiségi rétesnapunk volt, mellyel az volt a célunk, hogy a falu új lakóit, fiataljait megszólítsuk, megismertessük velük a település egyik nemzetiségi hagyományát, a sváb tradíciókból merítkező rétesütést, annak lépéseit, az „asztalméretű” rétesnyújtás trükkjeit, ötleteket adjunk az ízletes töltelékhez, tanácsokat a sütéshez, végül a közösen „megalkotott” rétesek kóstolására is adjunk lehetőséget. A Nyugdíjas Klub sváb gyökerekkel rendelkező, a tradicionális rétes sütés fortélyait jól ismerő és gyakorló tagjait kértük fel a rétesek elkészítésére. A nemzetiségi rendezvény nagy népszerűségnek örvendett, sokan és aktívan részt vettek rajta, mindenki nagy érdeklődéssel követte végig a rétes sütés fázisait, számos kérdés is elhangzott a látottakkal, hallottakkal kapcsolatban, a bátrabbak a látványos rétesnyújtást is kipróbálhatták. A kisült réteseket ízletesen kitálaltuk, lefotóztuk, majd jöhetett a várva várt kóstoló. 8 tálca rétes készült, többféle ízvilágban, a kóstoló végére az utolsó morzsaig elfogytak.

Hidegkút Önkormányzata az őszi folyamán megvásárolta a falu egyik legrégebbi házát, a Fő utca 56. sz. alatti házat, mely idővel helytörténeti gyűjteményként, sváb tájházként és közösségi térként fog funkcionálni. A ház megvásárlásához/felújításához ebben az évben 2 millió forinttal járultunk hozzá. Mind mi, mind az önkormányzat képviselői fontosnak tartjuk a történelmet helyben átélte, mára már idős korosztály nemzetiségi identitásának megőrzését. Célul tűztük ki, hogy a gyökerekkel nem rendelkező fiatalok és a faluba látogatók megismerjék a falu múltját, az ősök szokásait, a településre jellemző nemzetiségi értékeket és emellett kulturális élményekkel gazdagodjanak, kikapcsolódjanak. Érzelmileg kötődjenek a településhez, lássák meg az építészeti, szellemi értékeket, és ne csak lássák, hanem közösen ápolják és vigyázzanak is rá. Ezen célok megvalósításának fontos mérföldköve lehet a településen egy olyan többfunkciós közösségi „tér” létrehozása, amely hitelesen és egységesen, a faluban egyedülálló módon őrzi a betelepült ősök építkezési kultúráját, a sváb múlt értékes használati és berendezési tárgyait, ezen felül rendszeresen helyet, teret ad a szűkebb falusi közösség és alkalomszerűen a tágabb közönség kulturális rendezvényeinek.

Október elején az Országos Könyvtári Napok keretében Hidegkúton megszervezett kenyérsütő délutánon vettünk részt. Sváb ősaink, nagyszüleink, szüleink is otthon, kemencében házilag sütötték a kovászos kenyeret, mely a fő étkezéseik elengedhetetlen „kelléke” volt. Egy kenyérsütő szakember az elméleti ismertető után a gyakorlatban is bemutatta a jó kovász titkát, az előre meggyúrt, szakajtóban pihentetett tésztát pedig közösen kisütöttük, majd különféle ízvilágú kovászos kenyereket kóstolhattunk. A rendezvényen való részvételt azért tartottuk fontosnak, mert a sváb múltunk egy újabb gasztronómiai „szeletét” ismerhettük meg közelebbről, továbbá a saját nemzetiségi főző/sütőnapjaink szervezéséhez, lebonyolításához is hasznos tapasztalatokkal gazdagodhattunk.

Október közepén a Veszprémben megrendezett „Der Weg-Ungarndeutsche Zeitreise” magyarországi német társasjáték bemutató esten vettünk részt. A Magyarországi Németek Országos Önkormányzata 2020-ban BMI támogatással készített egy társasjátékot, amely a magyarországi németeket hivatott bemutatni. A játék szóbeli bemutatása után megtanították nekünk, hogy hogyan kell levezetni a játékot. A társasjáték egy példányát átvettük, a jövőben a mi feladatunk megtanítani, továbbadni az ismereteket, játékos formában is ápolni a német nemzetiségi hagyományainkat, a közös nemzetiségi identitástudatunkat, például helyi társasjáték-estek szervezésével a magyarországi németiség iránt érdeklődők számára, vagy például a társasjáték kölcsönadásával a helyi nemzetiségi iskoláknak, egyesületeknek.

Október második felében a Veszprém Megyei Német Önkormányzatok Közössége éves közgyűlésére kaptunk meghívást. A közgyűlés fő napirendi pontja a 2022-es parlamenti választás volt. Ritter Imre német nemzetiségi parlamenti képviselőnk beszámolójában ismertette az elmúlt 7 évben elért eredményeket,

előrelépéseket (pl. nemzetiségi pedagógushallgatói ösztöndíjrendszer bevezetése, nemzetiségi kulturális és hagyományörző egyesületek nagyfokú támogatása). Az elmúlt 7-8 év megteremtette a lehetőséget a németiség részére is olyan pozitív változások és programok beindítására, melyek biztosíthatják, hogy gyermekeink, unokáink nemzetiségi identitással, nemzetiségi anyanyelvvél, kultúrával, hagyományokkal, összetartó, erős nemzetiségi közösségként élhessenek szülőházjukban. Ritter Imre képviselő felhívta a figyelmet és egyben feladatként tűzte ki, hogy a sikeres választásra való felkészülés jegyében szükséges a regisztráció a német parlamenti választási névjegyzékbe – erre kér és buzdít mindenkit.

Előzetes terveink alapján október végéig előkészítettük a hidegkúti Christkindl-hagyományokat bemutató kiállítási anyagunkat, ugyanis egy megyei Christkindl kiállításra került volna sor Advent első hétvégéjén Városlődön a Veszprém Megyei Német Nemzetiségi Önkormányzatok Közössége szervezésében, azonban a vírushelyzet miatt a kiállítás nem került megrendezésre. A kiállítási anyagunk részei: egy női és egy férfi bábú hagyományos hidegkúti Christkindl-viseletbe öltöztetve, továbbá kiegészítők, régi fotók, valamint két roll-up. A nemzetiségi helyiségünkben nagyon sok viselet és kiegészítő van összegyűjtve, így ezeket használtuk fel a női és a férfi bábuk felöltöztetésére, kiegészítővel való ellátásukra. A két roll-upot is saját magunk terveztük meg. A roll-upokra kerülő szöveges és vizuális tartalmak alapját a 2021 tavaszán megjelent „Christ-Kindl a Bakonyban” című könyvnek a Hidegkút Christkindl hagyományát bemutató része jelentette. A kiadványban való megjelenést is egy kiváló lehetőségnek tartjuk, hiszen így a sváb őseinktől örökölt, 20 éve ismét töretlenül élő nemzetiségi tradíciót kiadványban is bemutathatjuk német és magyar nyelven, írott formában, korabeli fotókkal és sváb nyelvű hanganyagokkal kiegészítve. A kiadványban való megörökítés mellett a kiállítási anyag összeállítása is a nemzetiségi hagyományaink, kultúránk megőrzésének és ápolásának egy újabb mérföldköve. Nagyon hasznosnak gondoljuk, hogy már nemcsak könyv és hanganyag, hanem kiállítás, „kézzel fogható tárgyak” formájában is be tudjuk mutatni a falu egyik neves, sváb gyökerekkel rendelkező ünnepi hagyományát mind a falu lakói, mind az érdeklődők, mind a település új lakói számára.

Idén Hidegkúton Advent négy vasárnapján különböző események keretében kerül meggyűjtásra az adventi koszorú aktuális gyertyája. Advent első vasárnapján az első gyertyagyűjtáson vettünk részt. Az ünnepi műsoron meghitt karácsonyi énekek és szívet melengető versek hangzottak el a felállított betlehem mellett, a gyertyagyűjtás után pedig mi is elhelyeztük díszünket a falu karácsonyfáján, a „Szeretet fáján”. Advent második vasárnapján közös forraltborozásra és teázásra invitálták a falu lakóit. Advent harmadik vasárnapján a Christkindl csoport magyar és német nyelvű énekeit hallgattuk meg csengőszó kíséretében. Advent negyedik vasárnapján, a karácsonyi műsoron egy kedves karácsonyi történet felolvasásával járulunk hozzá az ünnep fényéhez. Fontosnak tartjuk az ilyen és ehhez hasonló eseményeken való részvételt, hiszen egyrészt mint német nemzetiségi önkormányzat jelen vagyunk a falu által szervezett rendezvényeken, azokat anyagilag és aktív részvétellel is támogatjuk, másrészt sváb őseink is mélyen vallásosak volt, az adventi időszak az ő életükben is meghatározó volt, az adventi koszorú és a karácsonyfa az ő karácsonyi ünnepeiknek is a szerves része volt. Az adventi gyertyagyűjtásokon való részvétellel is sváb elődeink hagyományai, sváb múltunk kincsei előtt tisztelgünk.

Az adventi várakozás jegyében anyagilag támogattuk a kisebb és a nagyobb gyerekek számára a december 5-re szervezett nemezelő kézműves foglalkozást, továbbá ezen a napon lovaskocsival érkezett a Mikulás a legkisebbekhez, mint minden évben, ebben az évben is támogattuk a zsákban lapuló meglepetések beszerzését.

A 2020. évi beszámolóinkat azzal zártuk, hogy az ismét kiadásra kerülő, bővített, „Christ-Kindl a Bakonyban” című kiadványba interjúk, visszaemlékezések, korabeli források alapján a német és magyar nyelvű anyaggyűjtést elvégeztük, a szöveges tartalmakat megírtuk, a rendelkezésre álló fotókat digitalizáltuk az 1930-as évektől egészen napjainkig, valamint az eredeti hidegkúti német nyelvű Christkindl énekek hanganyagának felvétele is elkészült. A könyv idén tavasszal jelent meg. Idei évünket azzal pecsételjük meg, hogy a kiadványt több példányban kiosztjuk karácsony előtt a falu azon lakóinak, akik a Christkindl hagyományt életben tartották, illetve jelenleg is őrzik, ápolják.

Német Nemzetiségi Önkormányzat képviselői

Hidegkút, 2021. december 15.